

Opetus- kulttuuriministeriö

Kuulemistilaisuus VN/24478/2022

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Vantaan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta laiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta.

Vantaan kaupunki pitää esitysluonnoksessa ehdotettua muutosta lähtökohtaisesti perheille myönteisenä. Kääntöpuolella on kuitenkin sen vaikutus kuntatalouteen ja se tosiseikka, että ehdotus ei tuo helpotusta varhaiskasvatuksen kriittiseen haasteeseen eli henkilöstöpulaan.

Lain ehdotettu voimaantulo 1.1.2023 on kunnille kohtuuton. Vantaan näkemyksen mukaan kohtuullinen lain voimaantulon aikataulu on valmistelu-aika huomioiden 1.8.2023 alkaen. Valmistelussa kuntien tulee huomioida kunnan poliittinen päätöksenteko ja järjestelmämuutosten vaatima toimeenpano-aika. Vantaalla muutos koskee noin 12 300 lasta, joista jokaiselle pitää määrittää asiakasmaksu uudelleen ja tälle työlle on varattava riittävä aika.

Kuntatalouden näkökulmasta esitys vähentää Vantaalla merkittävästi asiakasmaksujen tulokertymää. Muutoksen jälkeen asiakasmaksua ei perittäisi lainkaan arviolta 50 % lapsista (muutos +9 %). Korkeinta asiakasmaksua maksavien osuus olisi arviolta 15 % lapsista (muutos -4 %).

Esitetyn muutoksen arvioidaan laskevan Vantaalla maksutuottoja vuodessa varhaiskasvatuksen nykyinen asiakasprofiili huomioiden noin 2,8 milj. euroa. Vuonna 2021 varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot olivat 13,0 milj. euroa. Maksutuotot vähenevät 22 %.

Vantaan näkemyksen mukaan esitetty kompensatio ei huomioi riittävästi kuntien eri tapoja järjestää varhaiskasvatusta. Vantaalla palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuksen kustannusten arvioidaan kaupungin subventoiman osuuden kasvun myötä nousevan esitysluonnoksen mukaisilla tulo- ja meno-erillä n. 1,3 milj. euroa vuodessa. Samanaikaisesti kaupungin avustusmenoja yksityiseen varhaiskasvatukseen kasvattaa lasten tuen lakimuutosten vaikutukset.

Mikko Mäkelä

Raakel Tiihonen

Varhaiskasvatuksen johtaja

Talous- ja hallintopäällikkö